

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. (Ciąg dalszy czynności Sejmu z r. 1838.) — Z Wiednia. — *Zagraniczne:* Portugalia: Raptowne rozwiązanie Kortezów. — Hiszpania: Stan oblężenia trwa ciągle. — Anglija: Przejęcie bilu o korporacjach irlandzkich. — Francya: Przedłożenie tajnych funduszów. — Holandya: Pewność zaślubin Następcy Rosyjskiego z księżniczką Hessen-Darmsztadzka. — Multany i Wołoszczyzna: Jeneralne zgromadzenie Stanów. — Turcyja: Powrót do kraju Michała księcia Serbskiego. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Buczac. — Gdańsk.

Wiadomości krajowe.

— Ze Lwowa. —

Ciąg dalszy czynności Sejmu z r. 1838:

Jeszcze z wydziału oświecenia publicznego:

Najwyższą uchwałą z dnia 8. stycznia r. b. dozwolić N. Pan raczył wstępu na naukę rachunkowości stanu w Uniwersytecie, urzędnikom stanowym, miejskim i dominijów prywatnych, którzy humaniorów ani kursu handlowego w Instytucie politechnicznym, lub szkole realnej nie odbyli, jeżeli według świadectwa swoich przełożonych, lat 5 przy kassie lub rachunkowości z dobrym skutkiem byli używani i z pozwoleniem przełożonych do słuchania rzeczonyj nauki się zgłaszają.

Instytut położniczy Czerniowiecki, który dotąd przy wielkim funduszu domestykalnego Stanów nakładach, mało celowi swemu odpowiadał, otrzymał na mocy postanowienia wysokiej komisji nadwornej naukowej z dnia 14. października r. p. nowe urządzenie, w skutek którego

- a) Liczba uczennic ograniczoną została na 10ciu, które otrzymując stypendyja, same się z nich utrzymać powinny. Inne mogą bezpłatnie na naukę uczęszczać.
  - b) Do udzielania publicznych nauk wyznaczone zostało miejsce w gmachu licealnym.
  - c) Profesor oraz przełożony instytutu ma tylko potrzebną do klinicznej nauki liczbę położnic do instytutu przyjmować, i te tylko w ósmym miesiącu ciąży.
  - d) Wyuczone w instytucie akuszerki obowiązane są przyjąć umieszczenie, jeżeli im się zdarzy, nie tylko w Bukowinie, ale i w przyległych cyrkulach Galicyi.
- Przy Uniwersytecie Lwowskim ośmiu ubogim

uczennicom sztuki położniczej dał Wybór Stanowy stypendyja w tym roku.

Chłopcy na koszt krajowego funduszu sierot i uczniwych mieszczan utrzymywani, porobili w upłynionym roku szkolnym w szkołach normalnych w ogólności dobre, a niektórzy nawet bardzo dobre postępy, i ich stan zdrowia dobrym się okazał. Miejsca odeszłych i do rzemiosł oddanych, zaraz się innymi zapełniają. Częścią z dochodów tego funduszu oszczędzony, częścią z nowych darów powstały kapitał 1,990 zr. mon. konw. nie znalazłszy w kraju umieszczenia na bezpiecznej hipotece, użytym został na zakupienie czteroprocentowych obligacyj skarbu.

Znalazł się mąż szlachetny, który dającą się czuć z dawna w stołecznym mieście Lwowie i w kraju potrzebę lepszego opatrzenia ubogich, a religijnego, moralnego i technicznego wychowania ubogiej młodzieży płci obojg, uznał, i na założenie domu ubogich dla 400 dusz, i domu edukacyjnego dla 600 dzieci, w którym chłopcy mają się uczyć wszelakich rzemiosł, a dziewczęta robót domowych, postanowił oddać za życia cały swój znaczny majątek, i sam się zająć mozolną pracą około wykonania swojego pożytecznego zamiaru. Bliższą o tém wiadomość powezmą Prześwietne Stany w osobnej drodze.

II. Z wydziału spraw urzędowych.

Co do punktu III. uchwiał sejmowych względem założenia katedr matematyki i chemii zastosowanych, przy lwowskiej akademii realnej i handlowej, odpowiedziała wysoka komisya nadworna naukowa, iż z dopełnieniem tego życzenia oczekiwać trzeba, aż nowa organizacyja wiedeńskiego politechnicznego instytutu nastąpi, aby urządzenie wydziału technicznego w tymże, służyć mogło za wzór i dla Lwowa.

Przez Endera w Wiedniu malowany piękny

obraz Najjaśniejszego szczęśliwie nam panującego Cesarza Jegomości, już jest w sali stanowej zawieszonym.

Co do założenia towarzystwa zabezpieczenia od zarazy na bydło, wszedł Wybór Stanowy w korespondencyją z kilkoma Obywatelami cyrkułu sanockiego, którzy zamysłają taki instytut najpierw u siebie na małej przestrzeni założyć, któryby się potem powoli mógł na cały kraj rozszerzyć.

Co do założenia banku na akcje, także Wybór Stanowy w przygotowawczych pracach nie ustaje, których skutku atoli dotąd jeszcze osiągnąć nie mógł.

Istniejące dla c. k. urzędników przepisy, co do zastępstwa, dyscypliny i pensyj, raczył Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z d. 13. marca r. b. na urzędników stanowych i miejskich rozciągnąć.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

— Z Wiednia. —

JCMość raczył autorowi pisma: »Die k. k. Orientalische Akademie zu Wien, ihre Gründung, Fortbildung und gegenwärtige Einrichtung«, Wiktorowi Weiss de Starkenfels, uczniowi téjże akademii, pozwoiliwszy mu pierwój najtaskawiej wręczyć Sobie egzemplarz tegoż dzieła, przesłać w dowód Swój życzliwości szacowny arabsko-persko-angielski słownik Richardsona.

Wiadomości zagraniczne.

Portugalija.

Stalkiem parowym *Braganza* otrzymano w Anglii wiadomości z Lizbony do d. 2. marca. Kortezy zostały d. 25. lutego rozwiązane raptownie wyrokiem Królowej, podczas gdy jeszcze nad adresem na mowę z tronu rozprawiły. Wybory na senatorów i deputowanych do przyszłego Kongresu, zacząć się mają dnia 22. marca, a posiedzenia mają być dnia 25. maja r. b. otwarte. Założono wydział centralny pod przewodnią pp. Palmelli i Saldanha, dla kierowania wyborami w sprawie ministeryjum. — Królowa ma być przy nadziei.

Hiszpanija.

— Z Madrytu d. 3. marca. —

Stan obleżenia stolicy trwa ciągle, lubo spokojność nie była więć przerwana. — Wiadomość o wzięciu Segury pomyslny sprawiła skutek. — Słychać, że opozycyja chce z izby deputowanych wystąpić.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 5go marca rozwijał pan Ewart swój wniosek o zupełne zniesienie kary śmierci. Wykazał z dat statystycznych, że zbrodnie z pomniejszeniem kary śmierci także się zawsze pomniejszały; poczem mówił mianowicie o demoralizującym wpływie tracen publicznych, o tychże niezgodności z postępującą ludzkością i oświatą czasu, a mianowicie z łagodnym duchem religii chrześcijańskiej. Lord John Russell zaś sprzeciwił się téj mocy, mianowicie dla tego, iż za daleko się zapuszcza; poczytał to za rzecz bardzo niebezpieczną, gdyby karę śmierci za rozmyślne zabójstwa znieść chciano. »Po dojrzałej rozwadze i doświadczeniu« rzekł »stale się o tém przekonałem, że kara śmierci jest znacznym odstrasającym środkiem od pełnienia morderstw.« Dr. Lushington zgadzał się w tém z ministrem, że nie należy projektować zniesienia kary śmierci, nie dawszy pierwój społeczeństwu równoważącej opieki; zaprojektował przeto poprawkę, by mu wolno było wnieść bil, którym opieka ta ma być obmyślana innym środkiem, miasto kary śmierci. P. Ewart cofnął mocję swoją na korzyść téj poprawki, ale i tę ostatnią po niejakiach rozprawach 161 głosami przeciw 90 odrzucono. — Następnie lord John Russell wniósł o pozwolenie przedłożenia bilu, mocą którego osobom, mającym polecenie ogłosić dokumenty parlamentowe, ma być przeciw sądowemu prześladowaniu dana sumaryczna opieka. Zarzucono przeciw temu ministrowi, że projektem jego uznano by milcząco wyrok sądu królewskiego w Stockdala-Hansardowskiej sprawie; atoli lord Stanley, który się do mocy przyłączył, przyznać tego nie chciał. Rozprawy jednak na następny wieczór odłożono, w którym Sir J. Graham, gdy kapitan Polhill mocję swoją cofnął, miał wnieść, by szeryfa Evans za rękojmnią wypuszczono.

Na posiedzeniu izby niższej d. 6. marca, toczono dalej rozprawy o wyrażczonym wniosku lorda John Russell, i izba 203 głosami przeciw 54 zezwoliła wnieść bil ku opiece sądowemu prześladowanych osób, którym ogłoszenie dokumentów parlamentowych poruczono. — Sir John Graham wniósł następnie zapowiedzianą mocję swoją téj treści: ażeby szeryf Evans przez wzgląd na zdanie lekarskie pana Freeman i dra. Chambers, wypuszczony był z terażniejszego więzienia i ażeby go wezwano do stawienia się dnia 6. kwietnia przed kratkami izby. Mocję tę 129 głosami przeciw 47 przyjęto; przeciwnie dalszy wniosek pana T. Dun-

combe: ażeby uwolnienie pomienionego szeryfa bezwarunkowo nastąpiło, 118 głosami przeciw 31 odrzucono.

Według najnowszych wiadomości z Londynu pod dniem 10. marca, bil o korporacjach irlandzkich na posiedzeniu izby niższej dnia poprzedniego, przeszedł przy trzecim odczytaniu 182. głosami przeciw 34. i został do izby wyższej odesłany. — Izba potem zamieniła się w wydział, dla obradowania o budżecie armii lądowej. Sekretarz wojny, p. Macaulay, udzielił obszernych wyjaśnień o różnych galeziach swego wydziału. Rozprawy na posiedzeniu tém krążyły około żądanej liczby wojska (93,471 ludzi). P. Hume chciał liczbę tę widzieć zmniejszoną na 81,319 ludzi; lecz tę poprawkę jego 100 głosami przeciw 8 odrzucono.

Lord Durham ma być od niejakiego czasu tak słabym, że szczerze o niego lękać się zaczynają.

W Dólniej-Kanadzie zaczyna powstawać opozycja przeciw połączeniu się obu prowincyj kanadyjskich, którą pisma torysowskie za bardzo niebezpieczną wystawiają.

Francyja.

Pisma paryzkie z dnia 12. marca donoszą, że minister spraw wewnętrznych na posiedzeniu izby deputowanych z dnia poprzedniego, przedłożył wniosek do ustawy o zezwolenie nadzwyczajnego kredytu dodatkowego na opędzenie tajnych wydatków. Żądana w tym celu summa wynosi milion franków, o 200,000 mniej niż w roku przeszłym. Izba uchwaliła dnia 13. b. m. zebrać się w biurach swoich, dla mianowania komisji, z poleceniem rozpoznania rzeczowego wniosku do ustawy. Z mowy ministra spraw wewnętrznych, pana Remusat, gdy pomieniony wniosek do ustawy przedkładał, wyjmujemy następujące miejsca: »Mości Panowie! Potrzeba nadzwyczajnego kredytu na wydatki dla publicznego bezpieczeństwa, z których sprawy zdawać nie można, uznana bywała co roku przez rząd i przez izby. Atoli z ustaniem potrzeby ustaje zarazem prawość takich środków. Przeto każdej sumiennej administracji powinno być staraniem, cyfry rocznych dodatków do tajnych funduszy pomniejszać, w miarę jak się spokojność publiczna ustala. Projektujemy Wam Mości Panowie pójść o jeden krok dalej na tej drodze oszczędności; sądzimy albowiem, że rząd wolnego kraju starać się powinien ograniczać się ile możności w tém wszystkiém, co w działaniu i wydatkach jego publicznej kontroli nie cierpi. —

Izba głosowała roku 1837 na kredyt dodatkowy 2. milionów; kredyt ten na rok 1838. niżono do summy 1,500,000 fr.; na rok 1839 doznał takowy dalszego pomniejszenia o 300,000 fr.; teraz projektujemy Wpanom, by go na rok 1840 na milion postanowić. (Poruszenie wróżnym duchu.) Jestto nowe pomniejszenie o 200,000 franków. — W rozrządzaniu tajnymi wydatkami przeszły gabinet dobry dał nam przykład; minister spraw wewnętrznych przyrzekł, że ustana tajne zasilki dla dzienników, i dotrzymał swego przyrzeczenia. (Bardzo dobrze! z lewej strony.) My Mości Panowie! pouawiamy to przyrzeczenie i wiernie je wykonamy. Jestto dotąd stała zasada, którą każda administracyja, chcąca być poważaną, uznać i naśladować powinna. — Niebezpieczeństwa mogące publicznemu porządkowi zagrażać, lubo mniej widoczne niż dawniej, wymagają zawsze jeszcze wytrwałej czujności. Zamachy przeciwstawiania były i będą ciągle niweczone, skoroby ponowić się miały; atoli ślepy upor tych, co nie raz na podobne ośmielali się zamachy, jest aż nadto dowiedzionym wypadkiem; klęski nie odebrały im odwagi i mogliby oni przy pierwszej pomyslniej wydarzyć się mogącej sposobności doświadczać nowych zamachów, gdyby się nie było na baczności. Czyż nie widzieliśmy jak powstanie wybuchło raptownie wśród najgłębszego pokoju, i niespodzianie zbroczyło krwią stolicę? — Fakcyjne, chcące społeczeństwu inną nadać postać, nie są jedynemi, nad któremi czuwać nam należy. Podstępny z różnych wypływające źródła, od niejakiego czasu dawały bodźca gorliwości tych fakcyj i wspierały ich spiski. Wspomnienia restauracyi i inne jeszcze pamiątki, wywołują co-dzień groźby więcej zbrodnicze niż straszne; lecz należy je na jaw wydobyć, chcąc takowe w ciągłej utrzymać niemocy. — Nareszcie wypadki hiszpańskie nie są jeszcze ukończone i wkładają na nas obowiązek niektórych środków przezorności, jakich zaniedbywać nie możemy, bez podania odpowiedzialności naszej na ciężkie niebezpieczeństwo. Jestto przeto *votum* konieczności, jakiego rząd od Wpanów się domaga. Ale my wiemy, że jestto także *votum* zaufania. Zezwolic na tajne fundusze, znaczy tyle, jak zezwolic, ażeby gabinet, który ich żąda, dalej sprawy państwa prowadził. Odmówić ich, znaczy żądać zmiany w administracyi. Wpanowie zezwalając lub odmawiając nam nieodzownych środków ku zaręczeniu bezpieczeństwa kraju, pokażecie, ażali możemy polegać na Ich współdziałaniu lub nie. Poddajemy się tej próbie i wyzywamy do niej Wpanów. Znajdziecie nas Wpanowie zawsze gotowymi do szukania w Was naszej niocy i do

oświadczenia, że byt gabinetu od zaufania izb zawisł.“

Commerce z dnia 11go b. m. pisze: »W sali naradczój izby deputowanych mówiono wczoraj o liście, pisanym przez pana Guizot z Londynu do jednego z jego przyjaciół, i dodawano, że nie kto inny takowy otrzymał, jak tylko p. Jaubert, minister robót publicznych. W liście tym oświadczył p. Guizot, że nie miał do zarzucenia przeciw temu, co się stało, by ukończyć przesilenie ministeryjalne; że nie zarzucić nie może nowemu gabinetowi, w którego gronie z-resztą dwaj jego najszczerzy polityczni przyjaciele (pp. Jaubert i Remusat) zasiadają, a wszyscy inni członkowie terazniejszego gabinetu wraz z nim przyczyniali się do utrzymania polityki z dnia 13go marca i 11go października; że przeto ma chęć zupełną pomagać gabinetowi temu na swój posadzie jako ambasador w Londynie i skłonić swych przyjaciół, by takowy wspierali przez swoje *votum* w izbie; atoli wszystko to li pod warunkiem, jeżeli ministeryjum Thiersa, podobnie jak d. 22. lutego, oświadczy, że zachowywać będzie przestrzeganą od roku 1830. politykę i nie takiego nie uczyni, co by je ku lewój stronie zbliżało. P. Guizot miał dodać, że jeżeli gabinet omyli jego nadzieję; jeżeli choć najmniej starać się będzie pozyskać życzliwość lewój strony; on natychmiast złoży posadę ambasadorską i wróci do izby, dla protestowania i skłonienia przyjaciół swoich do konserwacyjnej opozycji. List ten miał mocne wrażenie sprawić w partyi 221, z którą p. Guizot — jak są wieści — od niejakiego czasu ściśle się połączył. Miał on partyję tę wzmocnić w postanowieniu, połączenia z rozprawami o tajnych funduszach, bardzo wyraźnych i dobitnych do pana Thiers skierowanych zapytań. To nowe zawikłanie ma być bardzo nieprzyjemne prezydentowi rady, któremu potrzeba wyraźnego oświadczenia się nie mało sprawia kłopotu.“ — Tenże dziennik na innym miejscu donosi: »U prezydenta rady, ministrów sprawiedliwości, skarbu i marynarki, były wczoraj wieczorem salony otwarte. U wszystkich nacisk był wielki. Prawie wszyscy deputowani lewój strony, lewego środka i partyi doktrynistów, składali uszanowanie czterem ministrom. Udérzającą była ilość osób w salonach pana Thiers. Ogromny szereg powozów zajmował bulwary *de la Madeleine i de Capucins*. Tym czasem mówiąc prawdę natłok ten był więcej z ciekawości, niżli z sympatyj i zaufania dla gabinetu z d. 1go marca. We wszystkie rozmowy mieszały się wątpliwość i niepewność, a na przyjaciółch samego pana Thiers widać było obar-

wę o trwałość ministeryjum. Deputowani najprzychylniejsi nowemu prezydentowi rady, nie ukrywali trwogi o skutek, jakiego z głosowania o tajnych funduszach spodziewać się można. Partyja 221 jest daleko oględniejszą, niż inne partyje izby, które w tak zadziwiający sposób ubiegają się wspierać pana Thiers. Chce ona pozostać w oczekiwaniu, pokąd p. Thiers między nią a lewą stroną nie wybierze. Jest zwycięczajem, że ministrowie w dniu, w którym przyjadą odwiedziny, dają obiady, na które każdy z nich pewną ilość deputowanych zaprasza. Członkowie partyi 221 otrzymawszy wczoraj od jednego z ministrów bilety zapraszające, odesłali takowe. Prawie nikogo z partyi 221 nie było w salonach ministrów. Niektórzy z należących do magistratury, tylko kanclerzowi państwa uszanowanie złożyli.“

Słychać, że p. Thiers chce jednego z urzędników gabinetu swojego, mającego u niego zaufanie z rozumu i charakteru, posłać do Egiptu, dla otrzymania dokładnych wiadomości o położeniu Wice-Króla i źródłach, jakie ma tenże do oparcia się środkiem zmuszającym.

Według uchwały królewskiej z dnia 9. b. m. ma być zacząwszy od d. 23. marca przystąpiono do wyboru oficerów i podoficerów paryzkiej gwardyi narodowej, których co trzy lata odmieniają.

W zamku Compiègne zaczęły się już przygotowania do zaślubin księcia Nemours. Familija królewska wyjedzie w sobotę d. 21. marca z Paryża, zaślubiny odbędą się d. 24. i cała familija zabawi w Compiègne do dnia 1. maja. Tylko książęta Orleański i Amale zaraz po uroczystościach zaślubin opuszczają rodzinę, i w Toulonie wsiądą na okręt dla popłynienia do Afryki.

Holandyja.

Podróż Wielkiego-Księcia Następcy Rossyjskiego do Hagi, aż do przyszłego lata odłożono. Że Cesarzewicz księżniczkę Maryję Hessen-Darmstadtzką zaślubi, jest to już rzecz ukończona. — Rozszerzona przez kilka pism niemieckich wieść o podróży, którą Cesarzowa Rossyjska w lecie odbyć miała, jest zupełnie bezzasadną. Jéj Ces. Mość nie opuści Petersburga, a mianowicie dla tego, ponieważ jéj córka, księżna Leuchtenberska, z końcem miesiąca czerwca połągi się spodziewa.

Multany i Wołoszczyzna.

D. 2go lutego zagajono w Jassach jeneralne zgromadzenie Stanów. Po uroczystém nabożeństwie wszyscy członkowie i ministrowie udali się do wielkiej sali zgromadzenia, gdzie sekretarz

państwa Logofet Alexander Ghika odczytał mowę wstępną Hospodara. Wspomniano w niej pochwalnie o czynności władz miejscowych, wykonywaniu sprawiedliwości, pomniejszonej liczbie procesów, o wzroście handlu i z tąd powstającego wewnętrznego dobrego mienia, jako skutku rozpraw dawniejszych zgromadzeń Stanów. Naprawa portu w Gałaczu i uregulowanie gościńców, były ciągiem staraniem rządu, ponieważ uważano je za główne potrzeby ku lepszemu podzwignieniu handlu. Pierwszój dokonano już wprawdzie według życzenia; lecz co się ostatecznych dotyczyć, te z powodu braku funduszków, na które dopięro głosować potrzeba, jeszcze ukończonemi być nie mogły. Pomyślny stan skarżku wykazano zgromadzeniu rachunkami izby skarbowej. Także pod względem opieki nad sierotami mają być poczynione potrzebne urządzenia, ku powszechnemu zadowoleniu publiczności. Prezesem zgromadzenia obrano metropolitę, a na drugiem posiedzeniu sekretarzami: Spatara Wassyla Alexandry i Spatara Demetra Brana. Posiedzenia odbywają się w poniedziałki, środy i piątki.

Donoszą z Gałaczu, że tak w tém mieście, jakoteż w kwarantannach, na okrętach i w całej okolicy, panuje najpożądańszy stan zdrowia; przeciwnie zaś w wielu miejscach na prawym brzegu Dunaju morowa zaraza zawsze jeszcze grasuje.

Turcyja.

Donoszą z Konstantynopola pod d. 4. marca, że na odbywającej się od niejakiego czasu radzie państwa, brano także pod rozpoznanie ustawę o rekrutacji rajów chrześcijańskich, która za pomocą wyciągniętych losów ma się odbywać.

Piszą z nad-granicy serbskiej pod d. 13go marca, że książę Serbski Michał przybył do Belgradu śród wielkiej radości mieszkańców. D. 14go i 15go odbyło się zagajenie zgromadzenia narodowego i złożenie hołdu przez notablów serbskich. Około 600 zbrojnych Serbów stawilo się do Alexenicy, dla towarzyszenia młodemu księciu.

NOWINY LWOWSKIE.

Nowa sztuka pod nazwą: Ludwika de Lignerolles, bardzo się podobała. Aktorowie grali wybornie a teatr był przepelniony. — Scena niemiecka zaczawszy od Świąt Wielkanocnych, będzie miała nową dyrekcję. PP. J. Frisch i kapelmistrz Ebell staną na czele przedsięwzięcia. Całe towarzystwo będzie

zreorganizowane, a najszczególniej opera. Słyszemy, że już zaangażowano nowego tenorzystę i drugą śpiewaczkę; ale kto na zastąpi wyborną pierwszą śpiewaczkę, jeszcze niewiadomo. — Galicyjskie towarzystwo muzyczne wyprawi w miesiącu kwietniu w sali redutowej część pierwszą wielkiego oratorium Heydena, pod nazwą: Stworzenie, w którym chóry *soprano* i *alt* przez uczniów tegoż instytutu wykonane będą. Ujrzymy tam z przyjemnością oczewisty dowód postępów i pracy tego rozwijającego się umniczego zakładu. — W kamieniołomach ciągnących się po prawej stronie Janowskiego Przedmieścia, znajdują od niejakiego czasu w najniższych pokładach kamieni, złożonych powiększłej części z muszli skamieniałych, w niektórych miejscach bursztyn, czasem nawet znacznej wielkości. Sądzymy, iż nie od rzeczy będzie na to ciekawe zjawisko w naszej okolicy zwrócić mineralogów i geologów uwagę. Y***

(Nadesłane.)

Odpowiedź panu Q. na artykuł w nr. 30. »Gazety lwowskiej« umieszczony.

Śliczna nauka ale poniewczasie, a mówią że *tardè venientibus ossa*. Biblijoteka po ś. p. J. Dzierzkowskim już częścią rozdana, częścią rozprzedana, z zupełnem zadowoleniem sukcesorów, sądzę że i nabywców jej. Ale niezniknęła, jak p. Q. powiada, bo coś w świecie fizycznym zniknąć może. W znacznej części wpłynęła ona do publicznego zakładu naukowego imienia Ossolińskiego. Z resztą zasilila prywatne biblijoteki znawców i miłośników. Gdzie większą przyniesie korzyść? nie decyduję. Nigdybym jednak posiadając zbiór podobny, całkowicie go publicznemu zakładowi nie oddał, jak pan Q. radzi, aby pomnożyć duplikaty miejsce tylko na próżno w szafach zastępujące.

Podobny zakład publiczny uważam, jak cnoty publiczne człowieka: są one niezawodnie warte naszego uwielbienia. Większy ogarniają zakres; więcej też mając oczu zwróconych na siebie, częściej, choć nie zawsze, dość słusznie ocenione i uwielbiane bywają. Jest to sławna rzeka, która korzyści niezliczone krajowi przynosi. — Głośno też o jej mówią dobrodziejstwach.

Ale biblijoteka prywatna: są to cnoty domowej zaciszy, prawie niewidziane, często zapoznane, od ludzi z blizka nawet na nie patrzących. — Niemniej jednak dla wielu, bo w ich zakresie, pięknym będące przykładem, i przez to nader pożyteczny wywierające wpływ na towarzystwo.

— Są one jak ów cicho pomiędzy chaty biejący strumyk, którego imię nieznanie, początek nie zbyt odległy, a on przecież całego siola mieszkańców poi, ożywia i miejsce ich pobytu u przyjemnia; będąc oraz pierwiastkiem tej szumnej i głośniejszej rzeki, której odlegli jej mieszkańcy, możeby dobrodziejstw nawet ocenić nieumieli, gdyby im choć małego tychże wyobrażenia ów nikły strumyk niedawał.

Zostańmy więc każdy przy swém zdaniu, gdy rozprószonych po świecie cząstek biblijoteki ś. p. Józefa D z e r z k o w k i e g o zebrać i na nowo podług rady pana Q. sprzedawać — już niepodobna. — Wołę raczej zapewnić pana Q., że nabywcy dzieł, zwłaszcza ojczystych, z taką gotowością i takimi cenami do ich nabycia przystępowali, że prawdziwie na imię znawców i miłośników zastępując — dają rękojmię, iż tych zabytków starożytności za rozprószone uważać niepodobna — Ale raczej jako konsukcesor winienem oddać należną część exekutorowi testamentu po ś. p. Józefie D z i e r z k o w s k i m, który pracą swą, staraniem i usilnością w wypełnieniu woli testatora przekonał: iż są na naszej ziemi cnoty mało u obcych znane, i poświęcenie bezinteresowne dla przyjaciół, które sięga nawet za życia ich doczesne.

W. Obniski.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 16. marca 1840.

Z przypędzonych 151 sztuk wołów w 5 partyjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na koszer, a mianowicie: Mortko Neumann z Brzeżan, 51 sztuk, ważących mięsa $14\frac{1}{2}$ a łoju 2 kamienie, po 99 zr.; Mechel Konstantyn z Sokala, 20 sztuk, ważących mięsa $13\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{3}{4}$ kamienia, po 90 zr.; Mojżesz Bauer z Rozdołu, 11 sztuk, ważących mięsa 12 a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 78 zr.; Feibusch Ungar z Radziechowa, 21 sztuk, ważących mięsa 11 a łoju 1 kamień, po 75 zr.; Tobijasz Struk z Kamionki, 8 sztuk, ważących mięsa 15 a łoju 2 kamienie, po 110 zr.; Mojżesz Bauer z Rozdołu, 36 sztuk, ważących mięsa 15 a łoju $2\frac{1}{4}$ kamienia, po 115 zr.; Jona Struk z Kamionki, 4 sztuk, ważących mięsa 11 a łoju 1 kamień, po 72 zr. w. w.

Dnia 23. marca 1840:

Z przypędzonych 206 sztuk wołów w 10 partyjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom

na koszer, a mianowicie: Simche Rosenbusch z Mościsk, 18 sztuk, ważących mięsa 13 a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 85 zr.; Mechel Konstantyn z Sokala, 20 sztuk, ważących mięsa $12\frac{3}{4}$ a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 86 zr.; Chaim Pohl z Brzeżan, 36 sztuk, ważących mięsa $15\frac{1}{2}$ a łoju $2\frac{1}{4}$ kamienia, po 102 zr. 30 kr.; Simche Kohl z Kamionki, 6 sztuk, ważących mięsa $11\frac{1}{4}$ a łoju 1 kamień, po 71 zr.; Berl Weisberg z Sądowej Wiszni, 22 sztuk, ważących mięsa $9\frac{3}{4}$ a łoju 1 kamień, po 62 zr. 30 kr.; Lapajówka z Kamionki, 16 sztuk, ważących mięsa $11\frac{3}{4}$ a łoju 1 kamień, po 75 zr.; Fischel Dimand z Rozdołu, 36 sztuk, ważących mięsa 16 a łoju $2\frac{1}{8}$ kamienia, po 115 zr.; Chaim Pohl z Brzeżan, 18 sztuk, ważących mięsa 14 a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 95 zr.; Simche Pflug z Przemyślan, 20 sztuk, ważących mięsa 15 a łoju 2 kamienie, po 102 zr. 30 kr.; Fischel Dimand z Rozdołu, 14 sztuk, ważących mięsa $13\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 81 zr. 15 kr. w. w.

Buczacz d. 22. marca 1840. Na zboże w większych partyjach mało w naszej okolicy jest odbytu. Pszenica stoi na 9 zr. 30 kr. do 10 zr., żyta 7 do 8 zr., jęczmień 3 zr. 45 kr. do 4 zr. 30 kr., hreczka 3 zr. 45 kr. do 4 zr. owies 2 zr. 30 kr. w: w. za korzec.

Garniec sz u m ó w k i w drobnej przedaży płacą po 16 do $16\frac{1}{2}$ kr. m. k.

Cetnar miodu z woszczynami 16 zr., przędziwa konopnego 8 zr. do 8 zr. 30 kr. m. k.

Zasiewy ozime zanoszą się na dobre.

Gdańsk d. 14. marca 1840. W tym tygodniu pszenica dobra na wysyłki zamorskie szła sporo; można ją było zbyć łatwo w cenie wyższej o 2 do 4 sr. gr. na szeflu. — Z lekkimi zaś i pośledniejszymi gatunkami trudna sprawa, zwłaszcza że mało jest na targu ziarna ciężkiego i dobrego, któreby z lżejszemu pomieszać można i tym sposobem poprawić. Dla tego na pośledniejsze gatunki trudno i o kupca i o lepsze ceny. — Na dostawę wiosenną skontrowano do 1000 łasztów pszenicy 128 do 132 łaszt po 485 do 540 zł. pr., a za piękne gatunki do 555 zł. pr. (*Preus. Handl. Zeit.*)

TEATR POLSKI.

Jutro: *Sam z sobą się wybił*, komedyja w 1 akcie. — Na zakończenie: *Złote rękawiczki*, czyli: *Tańcérz w tarapacie*, komedyja ze spiewkami w 1 akcie.